

13. XI. 1904 г.

p_K59A_006004

София

Миличка гълъбице, аз закъснях малко нещо с изпращане на "сцена", за Каквато ме молиш ти, но ще извиняваш. Избирах много, търсих из библиотеката и нищо не можах да намеря. Желателно е, разбира се, сценката да бъде из българския живот, толкоз повече, че ще се играе на български, но какво да сторя, когато няма нищо подходящо. Особено като имаш предвид, че сте трима души българи, то аз търсех нещо за трима души... но, няма, па даже и за повече души. Има много сцени, но трябва да се извличат от романите на Вазова /Под игото/ или от Величкова и Страшимирова. Обаче, то не е лесна работа. Затова сега ти изпращам от няма и къде, една сцена "Шопска идилия" и една сцена от писаната "Иванко - убиеца на Асен I". В нея аз направих необходимите съкращения. Само ще трябва да се намерят още 2 - 3 души българи - студенти, които да играят колугерите, Милко и Исак и "момчето". Сцената с "Калугера и момчето" може много да се съкрати и да се чува че става зад кулисите, разбира се, че трябва да се чете от некои студенти. А на края на сцената "Мария" да свърши с песента и завесата да падне. Ролите можете да ги разпределите, както знаете. Ти наемаш ли се да играеш Мария? Тази сцена е най-трудната за Мария. Опитай се най-после. Не е чудно един ден да стане нужда да я играеш и на нашата сцена - в новия театър. Мъжките роли си разпределети според силите. В "Шопска идилия" - ти играй Тинка. Ти представи тези две парчета на Станиславски, или комуто трябва, та нека изберат която сцена искат. Колкото за "Медведь" имам да кажа туй, че няма значение ако играете нея, защото не е българска. Ако е работата да се играе нещо руско, то има много по кратки и хубави сценки. Раевская в случая ще ти помогне. Ако пък искат щото сцената да бъде непременно българска,

из българския живот, то аз препоръчвам "Шопска идилия".

Желая ти успех. Пиши ми нещо за твоите колеги - българи. Те учат ли се, занимават ли се - напредват ли или нищо не стават? Днес получих писмо от Вульпе. Казва, че ти досега не си им писала. Имали вече бебе, но забравил да ми пише, момче или момиче.

Пиши им, моля ти се. Адреса е: Императорское музыкальное училище. Ивану Николаевичу Г-ну Вульпе. Иркутск.

Вчера почнахме да репетираме "На дне". Мен пръв да ти кажа, Сатин никак не ми прави особено впечатление. В такава роля, която е само от думи, без сяко действие, актьорът трябва да вложи много нещо, за да не бъде суха. Но какво да правя аз, когато моята глава нищо не може да роди!!

Аз, мило ми пиле, много съм разсейн сега. Много ми е мъчно за тебе, много си ми домилияла бе, сладичка. Понякога ми става тъй тежко, та иде ми да зарека и изкуство и дяволи. Ето например онъ ден. Играхме "Маски". Аз не мога да си дам ясна сметка за играта, но чувствувах се че толкова мизерно играя, та по-добре бе било да не съм се раждал! Кой знае, но аз зех да се съмнявам в своите способности. Зех да мисля, че нямам никакъв драматизъм в себе си, че нямам темперамент, нямам душа и още... нищо нямам. Нямай и туй то!! Виждам, че това чустро съмнение ще ме мъчи още много време. В такъв случай какво ли ще ми докара бъдещето?

Ах, миличка, де си ти сега, де си? Та поне ти да си с мен, щом няма близък човек, който да ми разбира от болките, който да ми съчувствува и намалява страданията. Да беше поне тукати, нямаше да страдам толкова. Аз сега виждам каква роля ще играеш ти в моето бъдеще. Заедно с теб аз ще деля и скърби и ра-

дости ... да, но само заедно с тебе те ще бъдат и по-облекчени и радостите по-силни.

Миличка, ти по-хубаво ще направиш, ако се откажеш да говориш на Данченко за мен, за моето настанияване. Недей, миличка! Защо ли ми трябват нови страдания, нови ядове, между такива величини, каквите са в Худ. театър. Аз колкото и добър актьор да стана, пак не ще мога да остана на руска сцена, защото руския език за една-две години не може да се изучи безукоризнено. Трябват 7 - 8 години. А пък до тогава, т.е. през тия осем години наистина че ще спечеля много нещо, но пък колко много страдания ще понеса, те няма да имат сметка. Страданията ще бъдат от туй, че през тия 7-8 години ще бъда в застой, няма да играя, поради лошия ми акцент, а пък колко ми струва Мен това, ако съм в Худ. театър и не играя. Тъкмо когато изучава езика и бъде добър актьор ще поискам да се върна в България... но... да не говоря вече за туй. Сега съм толкова мрачно настроен, та немога да разсъждавам друго яче, освен пессимистично. Ти гледай, ако можеш, себе си да вредиш. Ако пък и това не може, нека си се приберем в нашата хубава, макар и бедна Българишка, па да си изтъркаме двама заедно жизнения път, по който трябва да вървим.

Целувам те, сладко пиле, много пъти те целувам. Постоянно мисля за тебе, и дано провидението ни надари с търпение та да изкараме тази непоносима за двама ни зима. Оля ти праща въздушни целувки. Тя е здрава. Бързолеви всичко, каквото чуе от нас. Майка също те поздравлява и сички в къщи. Приеми моите хиляди страстини целувки

вечно твой Нася.